

Nr. 42731/DSDRP/07.10.2022

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
INTRARE NR. 25/156 / 12. OCT. 2022

Exemplarul unic e-mail: avp@avp.ro și dajpp@avp.ro
Nr. 42731/DSDRP/ 07 .10.2022

Doamnei Nicoleta Constantinescu
Adjunct al Avocatului Poporului
E-mail: avp@avp.ro și dajpp@avp.ro

Stimată doamnă adjunct al Avocatului Poporului,

Urmare adresei dumneavoastră nr. 21696 din data de 05.09.2022, formulată în urma anchetei efectuate la nivelul Penitenciarului Galați în data de 06.07.2022, vă aducem la cunoștință următoarele:

Îmbunătățirea condițiilor de cazare și asigurarea spațiului individual recomandat la nivel european reprezintă principala linie de acțiune a sistemului penitenciar, în acest sens procesul de modernizare a spațiilor de cazare necesitănd măsuri pe termen mediu și lung.

În aceleași coordonate, vă informăm că progresele sistemului penitenciar din România și eforturile pentru îmbunătățirea calității vieții în penitenciar, trebuie să corespundă standardelor promovate de către experții Consiliului Europei, bazate pe recomandările formulate de către specialiștii Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și a Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane ori Degradante (CPT) și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Asigurarea executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate în concordanță cu legislația execuțional penală în vigoare reprezintă un deziderat și o obligație fundamentală a sistemului penitenciar.

Administrația Națională a Penitenciarelor dispune în limita competenței măsuri de extindere a spațiilor de cazare, îmbunătățirea condițiilor de detenție, de asigurare a patului individual fiecărei persoane private de libertate, precum și transferarea unor deținuți în alte unități penitenciare cu grad de ocupare mai mic, în vederea echilibrării efectivelor de deținuți între penitenciare profilate pe deținerea aceleiași categorii.

În scopul monitorizării, în permanentă, a populației penitenciare, precum și pentru asigurarea separării, în funcție de regimurile de executare și categoriile de persoane custodiate, la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor, s-a constituit în baza Decizia directorului general nr. 369/26.02.2018 cu modificările și completările ulterioare, o comisie de analiză a gradului de ocupare, pentru gestionarea judicioasă a spațiilor.

Comisia centralizează și analizează raportarea săptămânală a unităților subordonate, cu privire la capacitatea de cazare calculată la 4 mp/deținut și efectivele custodiate și propune măsuri pentru reducerea fenomenului de supraaglomerare. În același timp, comisia identifică unitățile cu grad crescut/redus de aglomerare, în funcție de regimurile de executare, pentru a fi tratate cu prioritate, în ceea ce privește transferurile necesare în vederea echilibrării efectivelor.

În momentul în care se constată că există diferențe majore între unități cu privire la indicele de ocupare a spațiilor de cazare, în special aflate în aceeași regiune, comisia sesizează unitățile în cauză în vederea formulării de propuneri pentru transferarea unor deținuți în vederea realizării echilibrării.

Cu toate că Administrația Națională a Penitenciarelor a întreprins eforturi de creșterea a capacității de cazare, începând cu anul 2020 la nivelul sistemului a fost înregistrată o creștere semnificativă a efectivului de persoane private de libertate.

Prin urmare, dacă la data de 31.12.2020, în locurile de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor se aflau 21.753 de persoane private de libertate, la data de 20.09.2022 se aflau 23.214 persoane.

Prin procesul-verbal nr. 195 din data de 01.08.2022, comisia de analiză a gradului de ocupare a unităților subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor în funcție de capacitatea de cazare, a propus sesizarea Penitenciarului Galați în vederea formulării propunerilor de transfer urmare analizei efectuate de comisia pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate.

Astfel, în cursul lunii august a anului curent, ca urmare a depășirii capacității legale de cazare, Administrația Națională a Penitenciarelor a dispus transferul de la Penitenciarul Galați pentru un număr de 26 de deținuți clasificați să execute pedeapsa în regim închis.

În cazul posturilor vacante de medic din sectorul medical, Administrația Națională a Penitenciarelor a scos la concurs, din sursă externă, prin anunțul publicat în Viața Medicală nr. 26 din 01.07.2022, 1 post vacant de medic în specialitatea psihiatrie și 1 post vacant în specialitatea medicină generală/medicină de familie din cadrul Penitenciarului Galați, însă la expirarea termenului de înscriere s-a constatat că nu și-a depus dosarul de concurs niciun candidat.

De asemenea, prin Anunțul de concurs nr. 62508 din 16.12.2021, Administrația Națională a Penitenciarelor a scos la concurs, din sursă internă, postul de medic șef – Cabinet medical din cadrul Penitenciarului Galați. Pe acest post s-a înscris un singur candidat. În prezent, concursul se află în etapa susținerii testării psihologice.

Având în vedere contextul legislativ actual, Administrația Națională a Penitenciarelor a reevaluat situația posturilor vacante de medic din sistemul administrației penitenciare și a întreprins demersurile necesare pentru scoaterea la concurs a posturilor unice.

În luna august, anul curent, a fost aprobată de conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor demararea procedurii de scoatere la concurs, din sursă externă, a 59 de posturi vacante de personal medical cu studii superioare din sistemul administrației penitenciare.

Menționăm că, în ceea ce privește Penitenciarul Galați, a fost aprobată propunerea conducerii unității de a fi scos la concurs 1 post vacant de medic în specialitatea psihiatrie.

În cazul posturilor vacante din sectorul siguranța deținerii și regim penitenciar, precizăm că, prin Anunțul de concurs nr. 37093 din 28.06.2022, Administrația Națională a Penitenciarelor a scos la concurs, din sursă internă, 1 post vacant șef secție deținere interioară, iar prin Anunțul nr. 34969 din 03.06.2022, 1 post vacant de șef tură.

În ceea ce privește ocuparea posturilor vacante din cadrul sectorului reintegrare socială, potrivit Anunțului nr. 37201 din 30.06.2022, Administrația Națională a Penitenciarelor a scos la concurs, prin trecerea agenților în categoria ofițerilor de poliție penitenciară, un post de ofițer (psiholog), însă la expirarea termenului de înscriere s-a constatat că nu și-a depus dosarul de concurs niciun candidat.

Precizăm că, în acest moment, demararea procedurii de ocupare a posturilor prin concurs este condiționată de cadrul legislativ. În momentul când legislația va permite, se va proceda la stabilirea priorităților de ocupare, prin concurs, a unor posturi vacante din sistemul administrației penitenciare și se va avea în vedere și recomandarea instituției Avocatului Poporului.

Totodată, în prezent se efectuează demersuri de colaborare pe plan local cu unitățile sanitare teritoriale, fiecare dintre acestea asigurând consultații și investigații de specialitate în regim de programări, similar activității din rețeaua sanitară publică și a modalității de acordare a asistenței medicale fiecărui asigurat al statului român.

Prin adresele nr. 24846/11.02.2020 și nr. 37362/26.07.2020, Administrația Națională a Penitenciarelor a recomandat unităților subordonate ca persoanele custodiate, diagnosticate cu afecțiuni psihice grave, să nu fie sancționate disciplinar pentru nerespectarea interdicției prevăzută la art. 82 lit. Ț)¹ din Legea nr. 254/2013 *privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*, cu modificările și completările ulterioare.

În consecință, recomandarea formulată de către Administrația Națională a Penitenciarelor privește nesancționarea persoanelor care suferă de afecțiuni psihice grave doar în legătură cu abaterea disciplinară de autoagresiune.

Alături de celelalte drepturi prevăzute de Constituție și Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, conferite persoanelor private de libertate, o atenție sporită a fost acordată dreptului persoanelor private de libertate de a efectua convorbiri telefonice de la telefoanele publice instalate în penitenciare, urmărindu-se cu precădere îmbunătățirea cadrului legal de reglementare în vederea obținerii unui control asupra prețurilor practicate de către operatorii serviciilor de telefonie.

Începând cu anul 2017, prin Decizia directorului general nr. 463/2017 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 17 martie 2017, cu modificările și completările ulterioare, s-a aprobat cadrul unitar al *Procedurii de selecție a operatorilor serviciilor de telefonie necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice, categoriile de servicii de telefonie și condițiile de furnizare a acestora*.

Potrivit legislației în vigoare, selecția operatorilor serviciilor de telefonie necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice se realizează la nivel de unitate penitenciară, în condițiile Deciziei directorului general nr. 463/2017, cu modificările și completările ulterioare.

Una dintre cerințele impuse operatorilor economici care participă la procedurile organizate la nivelul unităților penitenciare este ca tarifele de telefonie oferite să nu depășească media tarifelor de telefonie la cartelele PrePay pe tipuri de rețele de telefonie, practicate de operatorii naționali de telefonie la momentul întocmirii documentației de atribuire, criteriul de atribuire al procedurii fiind „*oferta cea mai avantajoasă din punctul de vedere al chiriei și al tarifelor de telefonie*”. Astfel, prin aplicarea formulei de calcul stabilită prin decizia amintită anterior, operatorul economic declarat câștigător este cel care ofertează cele mai mici tarife pentru telefonie, ținând cont de ponderile alocate componentelor din cadrul formulei (20 de puncte pentru chirie și 80 de puncte pentru tarifele de telefonie).

Un aspect deloc neglijabil îl constituie faptul că furnizarea serviciilor de telefonie pentru persoanele private de libertate implică anumite costuri suplimentare pentru operatorii de telefonie fixă, generate de:

- necesitatea întreținerii continue a rețelei de telefonie ca urmare a uzurii sau vandalizărilor, a limitării impuse convorbirilor efectuate de către persoanele private de libertate;

¹ Persoanelor condamnate le sunt interzise: [...]

Ț) autoagresiunea în orice mod și prin orice mijloace;

- necesitatea suportării cheltuielilor de energie electrică aferente echipamentelor folosite, conform consumurilor specifice;
- necesitatea achitării contravalorii chiriei pentru suprafața ocupată;
- necesitatea efectuării plății impozitului pe clădiri aferent folosirii spațiului închiriat, etc.

Operatorii economici care furnizează serviciile de telefonie pentru persoanele private de libertate sunt obligați, prin actele normative în vigoare, să asigure punerea în funcțiune și întreținerea sistemului de telefonie, posturi telefonice suficiente de tip antivandal și rezistente la intemperii, cartele cu coduri de bare și echipamente proprii, precum și funcționarea rețelei de telefonie, costurile aferente fiind suportate integral de către operatorii de telefonie prestatori. Sistemul care se instalează în spațiul închiriat trebuie să respecte anumite cerințe tehnice care să răspundă exigențelor reglementărilor în vigoare cu privire la durata convorbirilor și persoanelor apelate zilnic.

În vederea identificării de soluții pentru stabilirea unor tarife unitare la nivelul sistemului administrației penitenciare, în perioada următoare se va constitui un grup de lucru format din specialiști, în scopul analizării variantelor optime care să conducă la efectul scontat.

Vă asigurăm că Administrația Națională a Penitenciarelor are ca obiectiv permanent identificarea variantelor optime pentru crearea unor condiții favorabile care să asigure deținuților efectuarea convorbirilor telefonice conform legislației în vigoare, cu luarea în considerare a faptului că sistemul de telefonie ce necesită a fi implementat trebuie să fie adaptat condițiilor specifice sistemului administrației penitenciare și să fie în măsură să răspundă cerințelor de securitate, pază și supraveghere specifice regimului execuțional penal.

Administrația Națională a Penitenciarelor folosește și acest prilej pentru a vă asigura de deplina disponibilitate în soluționarea tuturor aspectelor ce privesc executarea pedepselor privative de libertate.

Cu deosebită considerație,

Pentru comisar șef de poliție penitenciară dr. Dan HALCHIN
Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, semnează

Comisar șef de poliție penitenciară Marian ILIE
Director general adjuncț